
Månadsrapport Februari 2018

Arbets- och företagsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Hänt i verksamheten februari 2018	3
2.1 Ekonomiskt bistånd	3
2.2 Ensamkommande barn och unga	5
2.3 Bostadsförsörjning nyanlända	7
2.4 Nyanlända flyktingar	8
2.5 Myndighetsorganisation	8
2.6 Övrigt.....	10
3 Prognos	10
4 Ekonomiskt resultat	11

1 Sammanfattning

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden efter februari är cirka minus 31,5 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på cirka minus en miljon kronor. Kostnadsutvecklingen är dessutom negativ i relation till både budget och prognos. Den negativa utvecklingen, som framförallt kan härledas till verksamheten ensamkommande barn och unga samt myndighetsorganisationen, uppvägs till stor del av positivt resultat inom ett flertal budgetposter. Utfallet för dessa poster förväntas dock närma sig budget under året. Detta medför att den ackumulerade avvikelsen i relation till budget efter februari ger en missvisande positiv bild av det ekonomiska läget. Vidare har ett flertal ekonomiska risker, utöver de som presenterades vid årsskiftet och som låg till grund för det prognostiserade underskottet, identifierats. En mångfald av åtgärder är vidtagna för att bromsa utvecklingen, men effekten kommer i vissa fall att dröja. Sammantaget föranleder detta en nedjustering av prognosen för avvikelse i förhållande till budget för helåret med åtta miljoner kronor till minus 36 miljoner kronor.

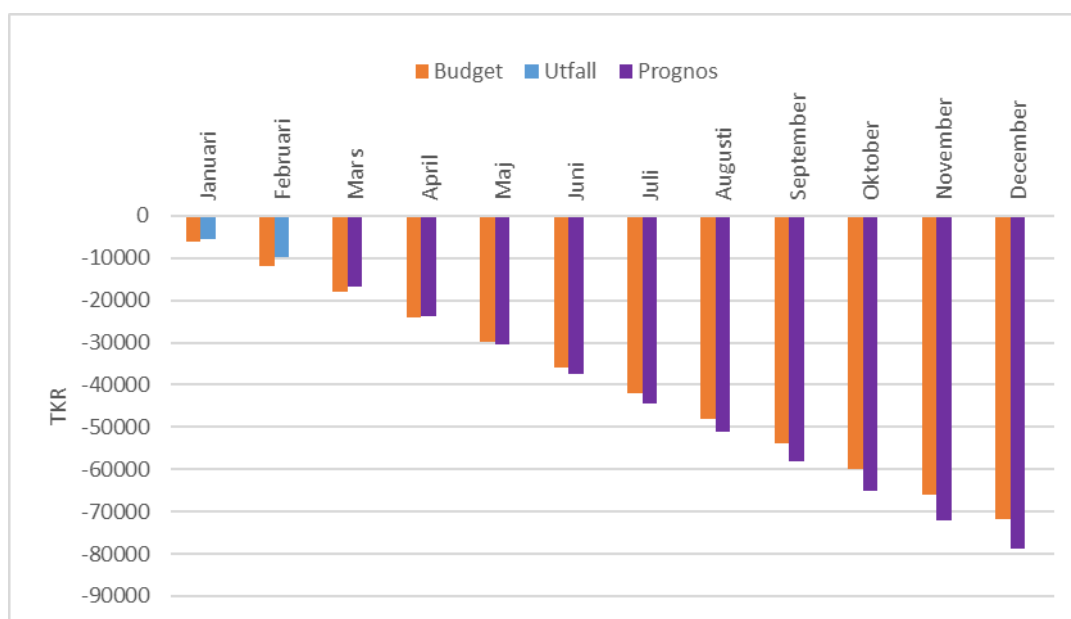
2 Hänt i verksamheten februari 2018

Under följande avsnitt kommenteras utfallet separat för de verksamhetsområden där prognosen för helårsresultatet är negativ och/eller månadsresultatet är negativt. Övriga verksamhetsområden kommenteras under en samlingsrubrik.

2.1 Ekonomiskt bistånd

Resultat och orsaker

Det ackumulerade resultatet efter februari är cirka minus tio miljoner kronor, vilket är cirka två miljoner kronor bättre än budget. Prognosen är dock fortfarande att helårsresultatet kommer att avvika negativt med minst sju miljoner kronor.

Figur 1. Nettoresultat: budget, utfall och prognos för ekonomiskt bistånd 2018.

Orsakerna till resultatet är flera:

- De längre handläggningstider än brukligt, som verksamheten rapporterade i föregående månad, kvarstod vid månadsskiftet. Det innebär att cirka 190 hushåll inte hunnit få sina ansökningar avseende ekonomiskt bistånd för mars månad beslutade och utbetalda innan den sista februari. Följden av detta är att en kostnad på cirka 1 350 000 kronor eftersläpar och i stället kommer att utbetalas under mars månad. Detta förklarar den större delen av det positiva utfallet för februari månads ekonomiska resultat avseende ekonomiskt bistånd.
- Verksamheten har även en eftersläpning sedan hösten 2017 avseende handläggning av kompletterande ansökningar om bistånd för livsföring utöver riksnorm, vilket innebär att ett större antal ansökningar ligger i avvaktan på utbetalning. Det rör sig om cirka 550 000 kronor i eftersläpning, vilket måste dras ifrån det ackumulerade utfallet för att få en korrekt bild av resultatet.
- Budgeten är rakt periodiserad, det vill säga den är upplagd utifrån ett genomsnittligt antal hushåll med ekonomiskt bistånd per månad. Det faktiska antalet per månad varierar, och beräknas ligga under genomsnittet under våren för att sedan öka under hösten då allt fler nyanlända hushåll anvisas till Nacka samtidigt som många avslutar etableringsperioden utan att ha egen försörjning. Den raka periodiseringen bidrar till den positiva avvikelsen i resultatet.

Statistik

1 152 hushåll har beviljats ekonomiskt bistånd vid ett eller flera tillfällen de senaste 12 månaderna, en ökning med 11 hushåll sedan föregående månad. Trenden är relativt neutral sedan hösten 2017, det vill säga antalet hushåll som beviljas bistånd en eller flera gånger under en tolv månadersperiod varken ökar eller minskar.

Under året har 141 nya insatser öppnats och antalet är 1127 efter februari. En insats öppnas vid första ansökan och avslutas tre månader efter senaste ansökan. Orsak till avslut, till exempel egen försörjning, registreras och ligger till grund för nationell statistik. En kund kan ha flera insatser samtidigt, till exempel vid insats både för ekonomiskt bistånd och för tillfälligt boende. Trenden för antal öppnade insatser visar utvecklingen för långtidsbehovet av ekonomiskt bistånd och är ett bra komplement till trenden för antalet hushåll. För närvarande är det viss eftersläpning i avslutning av öppna insatser, men bedömningen är att trenden är relativt neutral det vill säga att långtidsbehovet varken ökar eller minskar.

631 hushåll inkommit med en ansökan under februari avseende försörjningsstöd för mars.

Det genomsnittliga utbetalade beloppet per år ligger på cirka 62 500 kronor per familj i februari, vilket är en minskning med 2 500 kr sedan föregående månad. Trenden är svagt vikande. Genomsnittet för samma period 2017 var dock cirka 58 600 kr och risken är stor trenden vänder uppåt igen när fler och fler nyanlända mister etableringsersättningen efter etableringsperiodens utgång.

Det så kallade glappet var cirka två veckor under februari, det vill säga inom den tid för vilken kommunen erhåller schablonersättning för mottagandet av de nyanlända. Det är en orsak till att genomsnittsbeloppet per familj och år minskar.

Åtgärder

Åtgärder pågår för att begränsa kostnadsutvecklingen inom ekonomiskt bistånd. Följande kan rapporteras för februari:

- elva personer har rekryterats till extratjänster
- till och med februari har 17 personer påbörjat så kallade jobbspår
- genomsnittsytan per person i genomgångsbostad för de nyanlända som tagits emot i februari är 16 kvadratmeter per person
- ett antal inhyrningar av fastigheter som försvårar en effektiv matchning har sagts upp.

Risker

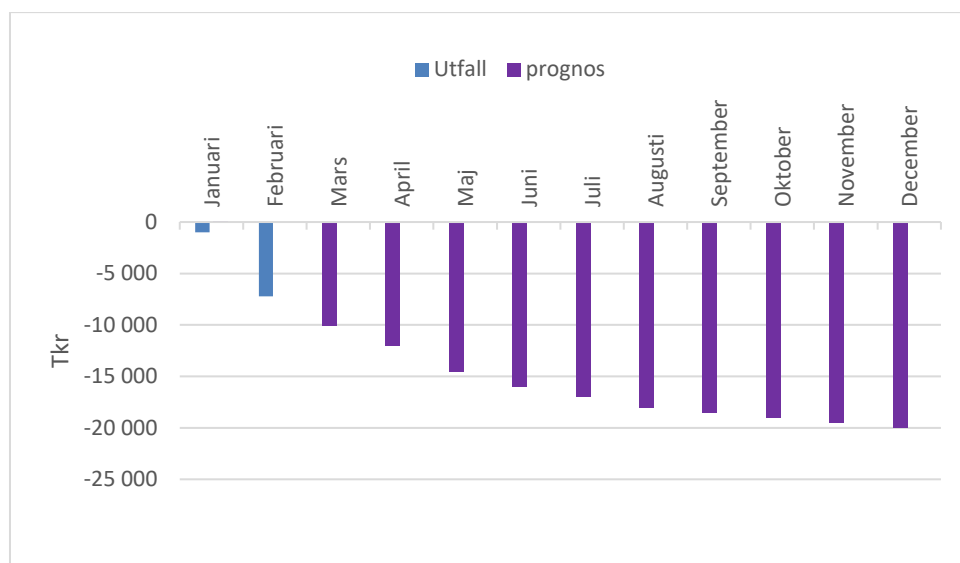
Det nya etableringsprogrammet som infördes första januari 2018 kan komma att få effekter på behovet av ekonomiskt bistånd hos nyanlända. Utvecklingen kommer att följas noga under året.

Budget och prognos för månadsutfall gjordes analogt med tidigare rutiner med rak periodisering inför 2018. Dessa rutiner ändras under våren då behovet av träffsäkrare prognoser är stort, och prognosen kommer då med stor sannolikhet att justeras. Trenden för antal hushåll med behov av ekonomiskt bistånd är för närvarande neutral men förväntas vara ökande på grund av att antalet nyanlända hushåll med behov av bistånd är större än antalet etablerade hushåll som blir självförsörjande under året.

2.2 Ensamkommande barn och unga

Resultat och orsaker

Efter februari är det ackumulerade resultatet tillika budgetavvikelsen minus sju miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga. Underskottet har vuxit snabbt och föranleder en ändrad prognos för helårsutfallet till minus 20 miljoner kronor.

Figur 2. Nettoresultat: utfall och prognos för ensamkommande barn och unga 2018.

Den främsta orsaken till det hastigt uppkomna underskottet och dess storlek är en oväntad

snabb avslutstakt i asylärenden hos Migrationsverket, vilket lett till en kraftig ökning av antalet avtalsbundna obelagda platser. En annan orsak till underskottets storlek i relation till utfallet är att vissa statsbidrag för ensamkommande barn och unga betalas ut som en engångssumma i januari medan andra betalas ut löpande varje månad, vilket till synes förbättrade resultatet i januari men som blir tydligt i utfallet för februari. En osäkerhet kring resultatet har identifierats vid kontroll av eftersökta medel från Migrationsverket. De retroaktivt utbetalda medlen kan vara baserade på ett felaktigt antal ungdomar, vilket även bekräftats av Migrationsverket. Utredning pågår och kan leda till ett förändrat utfall i positiv riktning på intäktssidan.

Verksamheten är till följd av tidigare upphandling bunden till ett visst antal platser. Dessa avtal innebär dels en högre dygnskostnad för belagd plats för ungdomar mellan 18–21 år än vad som täcks av det statliga schablonbeloppet och dels en kostnad för eventuella obelagda platser.

Statistik

Vid februari månads utgång ansvarade Nacka kommun för 221 ensamkommande barn och unga, vilket är en minskning med knappt 45 barn/unga sedan årsskiftet. Endast ett ensamkommande barn har anvisats till kommunen under året.

Boendekostnaden per barn och dygn motsvarade cirka 1 405 kronor under februari. Myndighetsutövningen per barn och dygn motsvarade cirka 160 kronor. Antalet obelagda platser uppgick till 27 stycken, vilket bidrog till ytterligare kostnader för verksamheten. Den totala genomsnittskostnaden per barn och dygn uppgick till cirka 1600 kronor.

Under månaden har 14 ungdomar tagit nästa steg på sin boenderesa, vilket också inneburit en flytt till en billigare boendeform. Hälften har flyttat till träningslägenhet, två till eget boende och fyra till stödboende plus. En ungdom har under månaden omplacerats från ett HVB+ till ett förstärkt jourhem. Under året kommer tre ungdomar att avslutas på grund av att de fyller 21 år.

Antal unga i träningslägenhet har sedan maj 2017 ökat från tre till 35.

Åtgärder

Ett antal åtgärder pågår för att bromsa den negativa kostnadsutvecklingen:

- Fokus i verksamheten ligger på att minimera den negativa effekten av uppkomna kostnader för obelagda platser och på att så snabbt som möjligt flytta ungdomar till billigare boendeformer. Ett oförändrat antal obelagda platser motsvarar en helårskostnad på cirka tio miljoner kronor.
- Under februari har ett avtal avseende 16 stycken HVB-platser sagts upp, vilket får effekt från och med april. Ytterligare 15 stycken HVB-platser kommer enligt tidigare omförhandling att stängas per den sista maj. Sammantaget innebär detta att antalet avtalade HVB-platser minskar med 66 procent, från 47 till 15 platser, och att risken för ytterligare uppkomna obelagda platser minskar.
- Utvecklingen följs noga och både placeringar och avtal ses över utifrån nya prognoser i syfte att minimera antalet obelagda platser. Migrationsverket har utlovat beslut i samtliga öppna asylärenden för ensamkommande barn/ungdomar under våren och snabba åtgärder krävs för att detta inte ska belasta ekonomin mer än det redan gör.
- Arbets- och företagsnämnden beslutade den 14 februari att de statligt riktade medlen

för ensamkommande unga över 18 år ska användas för att kompensera nämndens kostnader som har uppstått och kommer uppstå för ställtiden mellan den unges 18-årsdag och den dag då avflyttning kan genomföras.

- Övergången till ett nytt systemstöd, vilket bland annat innebär en möjlighet till effektivare rapportering från boendeleverantörer, är genomförd.

Risker

Kostnaden för placeringar för ensamkommande barn/unga med utökat vårdbehov överstiger de statliga schablonersättningarna. Eftersökning av kostnaderna görs retroaktivt, och beslut om beviljande eller ej meddelas således långt efter det att kostnaden uppstår. Detta kan komma att påverka det ekonomiska resultatet för verksamheten i negativ riktning.

2.3 Bostadsförsörjning nyanlända

Resultat och orsaker

Under februari månad har inget utfall rapporterats för bostadsförsörjningen för nyanlända. Anledningen är att systemstödet som används av verksamhet utanför arbets- och företagsnämnden för beräkning av interndebitering av hyror inte fungerar tillfredsställande. Systemstödet förväntas fungera från och med bokslutet för första tertialet. Fram till dess kommer utfallet för verksamheten bostadsförsörjning till nyanlända att vara preliminärt. Det finns dock ingenting i verksamheten som föranleder än ändring av tidigare lagd prognos om ett negativt helårsutfall på cirka sex miljoner kronor.

Statistik

Aktuell bostadsyta per person i genomgångsbostad är av samma anledning som ovan inte tillgänglig i dagsläget. Uppskattad genomsnittsyta per person bedöms därför fortfarande vara 21 kvadratmeter. För de 12 personer som tagits emot i februari är dock siffran 16 kvadratmeter per person i genomsnitt.

Under februari har fem hushåll sagts upp från genomgångsbostad på grund av att den tvååriga etableringsperioden är slut. Hushållen består av sammanlagt 24 personer. Två av dessa hushåll, totalt 7 personer, har hittat eget boende i Nacka. Två hushåll bestående av 13 personer varav nio barn, har ansökt om och beviljats tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd. Ett hushåll hade ännu inte flyttat ut vid månadsskiftet februari/mars.

Åtgärder

- Under februari har etableringsenheten startat upp bosökarstöd för nyanlända i samverkan med verksamheten inom Valfärd samhällsservice. Någon mätbar effekt av detta arbete kan inte redovisas ännu men arbetet bedöms vara ett viktigt steg för att påskynda för kommunens nyanlända att hitta eget boende i Nacka eller annan kommun.
- I projektet Jobbflytt har två hushåll flyttat till eget boende under februari månad. Fortsatt arbete pågår med att uppnå pilotprojektets mål om 15 hushåll.

Risker

Den interna schablondebiteringen av hyreskostnader för bostäder för nyanlända mellan kommunstyrelsen och arbets- och företagsnämnden kommer att justeras efter första tertialet så att den motsvarar faktiskt utfall under tertialet. Detta kan medföra högre interna kostnader per kvadratmeter för bostäder till nyanlända än budgeterat. Det behöver inte nödvändigtvis påverka prognosen för helårsutfallet, eftersom den beror på fler parametrar såsom till exempel genomsnittligt antal kvadratmeter per person.

2.4 Nyanlända flyktingar

Resultat och orsaker

Det ackumulerade utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar efter februari är 7,3 miljoner kronor vilket är 1,4 miljoner kronor sämre än budget. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etableringsstöd.

Det negativa utfallet beror främst på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar, vilken medfört att endast ett fåtal nyanlända har anvisats till Nacka under perioden. Statsbidragen för perioden är således lägre än beräknat. En mindre del av det negativa utfallet härrör från en felaktig interndebitering som kommer att justeras senare under året samt kvarstående kostnader för privatinhyrningsprojektet som pågick under 2017 och som avslutas i mars.

Statistik

Under februari har två hushåll om 12 kvotflyktingar tagits emot i kommunen. Av de tolv anvisade är nio barn.

Risker

Effekten av förskjutningen av Migrationsverkets årscykel för anvisningar gäller bara under januari och februari, men kommer sannolikt att kvarstå under året.

Risken är överhängande att stora kostnader förknippade med återställande av genomgångsbostäder, framförallt i privatinhyrda objekt, kommer att belasta arbets- och företagsnämnden under året. Kostnaden bedöms kunna uppgå till omkring en miljon kronor.

Kvotflyktingar behöver mer och längre etableringsstöd och andra insatser för att uppnå egen försörjning än andra nyanlända. Om andelen kvotflyktingar i Nacka ökar under året är risken stor att kostnaderna för nyanlända överstiger budget.

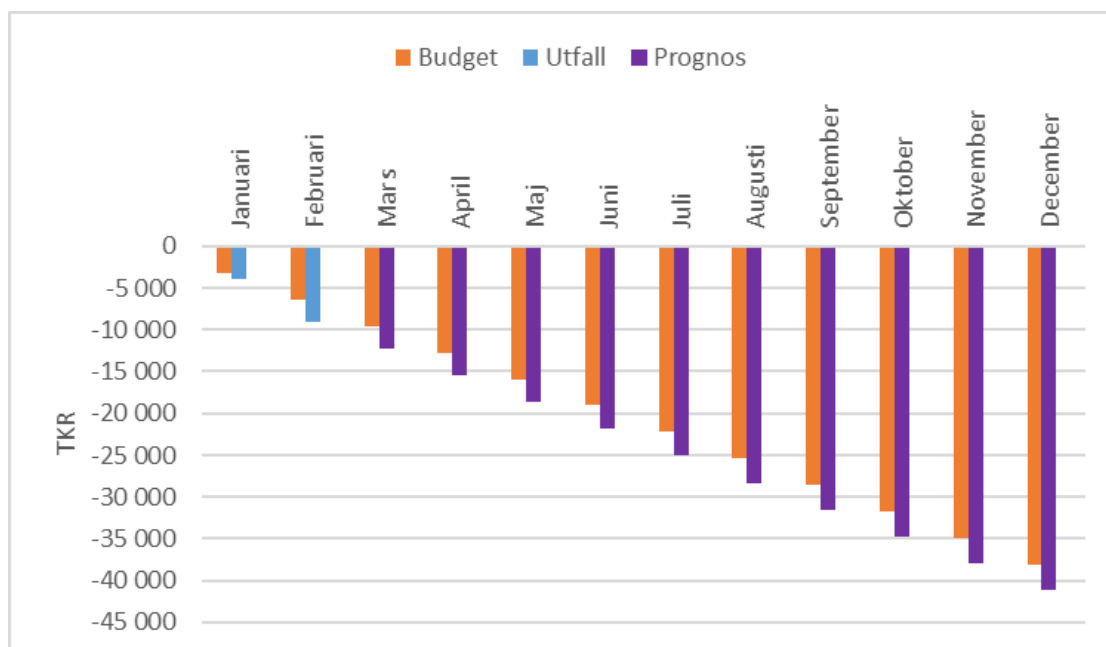
2.5 Myndighetsorganisation

Resultat och orsaker

Utfallet för myndighetsorganisationen, nästan minus nio miljoner kronor, motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på drygt två miljoner kronor. En stor del av avvikelsen beror av konsultkostnader, vilka delvis är eftersläpande från 2017. En annan del av avvikelsen beror på högre platshyra per person än budgeterat (debiteringen fördelades utifrån ett högre antal anställda än faktiskt utfall). Konsultkostnaderna, och framförallt orsakerna till

att dessa uppkommit, föranleder en justering av helårsprognosen till ett negativt utfall på minst tre miljoner kronor.

Figur 3. Nettoresultat: budget, utfall och prognos för myndighetsorganisationen 2018.

Konsultkostnaderna är framförallt förknippade med verksamheten kring handläggningen av ekonomiskt bistånd. För att effektivisera verksamheten beslutades om digitalisering av ansökan och automatisering av handläggningen under 2017. Automatiseringen (även kallad robotisering) startade som ett pilotprojekt med mål att snabbt leverera en lösning för ekonomiskt bistånd, men övergick under hösten 2017 till att bli ett program med parallellt mål att bygga upp en förvaltningsmodell för kommunens samlade automatiseringsprojektportfölj. Övergången från pilotprojekt till kommunövergripande program orsakade fördröjningar i relation till den ursprungliga pilotprojektplanen, som låg till grund för beräkning av effektiviseringseffekter och tillhörande prognos för kostnader för myndighetsorganisationen under 2018. För närvarande är den beräknade effekten av pilotprojektet uppskjuten med cirka tre månader.

Status i automatiseringsprojektet

Full förväntad effekt av robotiseringen av handlägningsprocessen för ekonomiskt bistånd är ännu inte uppnådd. Utvecklingsarbetet är dock avslutat och projektet acceptansgodkänt. I månadsskiftet mars-april övergår driften till Nacka kommuns egen förvaltningsorganisation, där fortsatt utvecklingsarbete kommer att ske successivt. Sjukfrånvaron har varit hög och konsulter har tagits in för att avhjälpa läget, men trots det har utbetalningar till kund varit försenade både vid månadsskiftet januari/februari och februari/mars. För att i möjligaste mån undvika förseningar i mars kommer konsulter kallas in även under denna månad.

Åtgärder

Ett flertal åtgärder pågår för att nå budgetramen för myndighetsorganisationen under 2018:

- automatisering av flera handlägningsprocesser
- minskning av antalet tjänster på grund av minskad belastning
- övriga effektiviseringsåtgärder

Risker

Fortsatt hög sjukfrånvaro inom verksamheten ekonomiskt bistånd riskerar leda till konsultkostnader även framgent.

Utöver direkta konsultkostnader medför också förseningarna i automatiseringsprojektet en negativ effekt i form av uppskjutna neddragningen, som därför inte kommer att ge planerad helårseffekt på det ekonomiska resultatet.

2.6 Övrigt

Utfallet för grundläggande vuxenutbildning har närmat sig budget under februari, men ligger fortfarande långt under budget för gymnasial vuxenutbildning. Prognosen är fortsatt att budgeten kommer att uppnås under året.

Efterfrågan på jobbpeng (arbetsmarknadsinsatser) kommer att öka i takt med att Migrationsverket anvisar nyanlända till Nacka, och i takt med att fler står utan egen försörjning vid utgång ur etableringsprogrammet.

För samhällsorientering och svenska för invandrare betalas full ersättning ut först efter avslutad kurs. Kurserna sträcker sig över ett par månadsskiften, vilket påverkar utfallet. Under inledningen av året är utfallet extra lågt på grund av få nyanlända.

Budgetposten "Arbetsmarknad övrigt" inkluderar bland annat föreningsbidrag, avtal med VärNa, konsumentrådgivning, entreprenörshubben och resurs i kommunens kontaktcenter. Prognosen är att verksamheten kommer att nå budget eller generera ett mindre överskott på grund av avslutade avtal.

Risker

Om fler personer anvisas till vuxenutbildning och jobbspår genom det nya etableringsprogrammet, finns en risk att volymerna, och därmed kostnaderna, blir större än budgeterat. Detsamma gäller om andelen kvotflyktingar som anvisas till Nacka ökar.

3 Prognos

Det ekonomiska resultatet och rapporten från verksamheten föranleder en del förändringar i helårsprognosen för budgetavvikelse:

Ekonomiskt bistånd: - 7 miljoner kronor (oförändrat)

Ensamkommande barn och unga: - 20 miljoner kronor, en ökning med fem miljoner kronor

Bostadsförsörjning nyanlända: - 6 miljoner kronor (oförändrat)

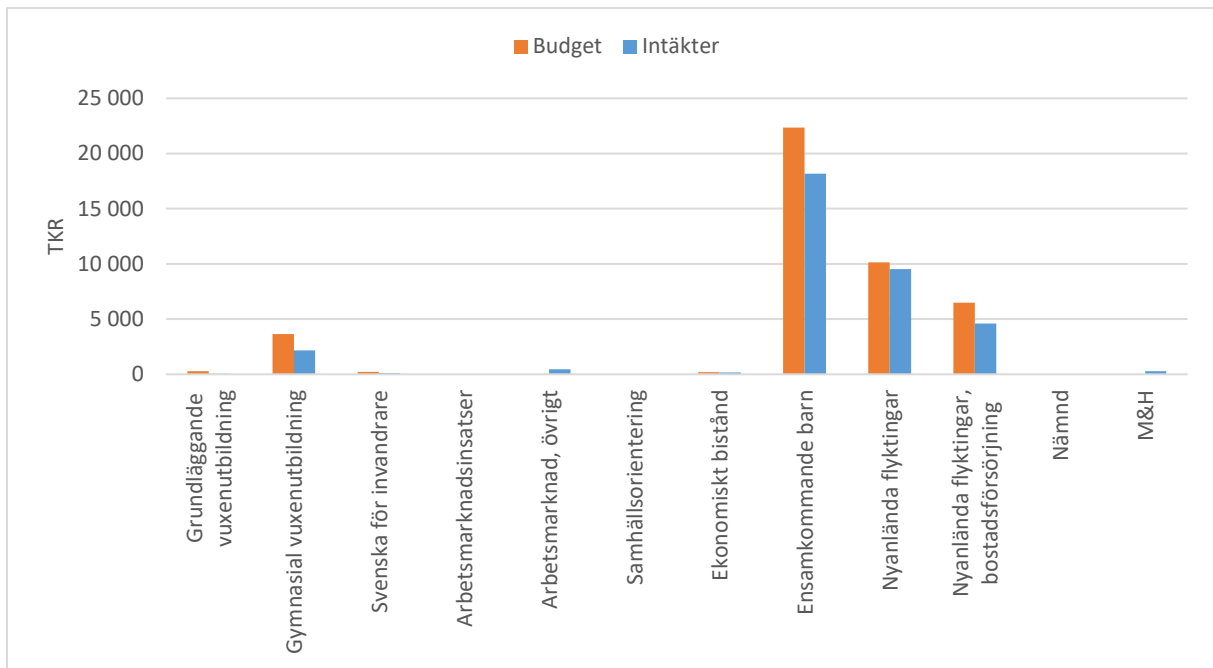
Myndighetsorganisation: - 3 miljoner kronor, en ökning med tre miljoner kronor

Totalt: -36 miljoner kronor, en ökning med åtta miljoner kronor

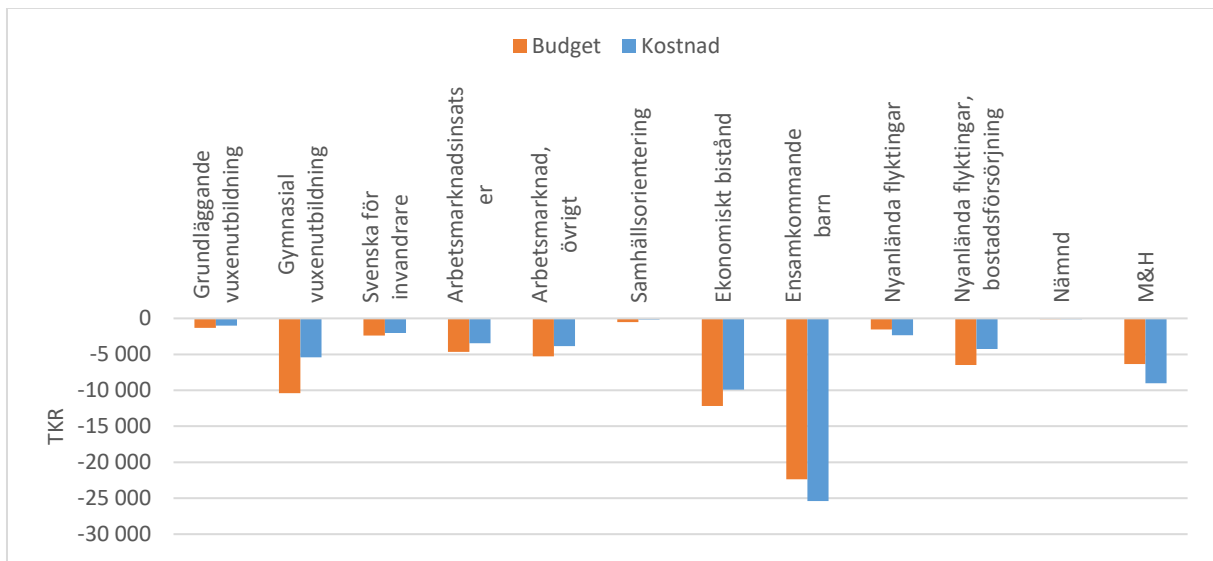
Arbete med att ta fram mer detaljerade prognosunderlag för arbets- och företagsnämndens verksamhet pågår sedan årsskiftet. De nya underlagen förväntas tas i bruk i samband med rapportering för första tertiet 2018, och kommer att användas i samband med ramärendet. Med stor sannolikhet kommer en mer träffsäker prognostisering visa att både förväntade intäkter och kostnader för 2017 avviker från budget, vilket kan leda till en betydande revidering av prognostiserat nettoutfall för 2017. Bra underlag till ramärendet och efterföljande mål- och budgetprocess ger dock goda förutsättningar för budgetarbete inför 2019 och framåt.

4 Ekonomiskt resultat

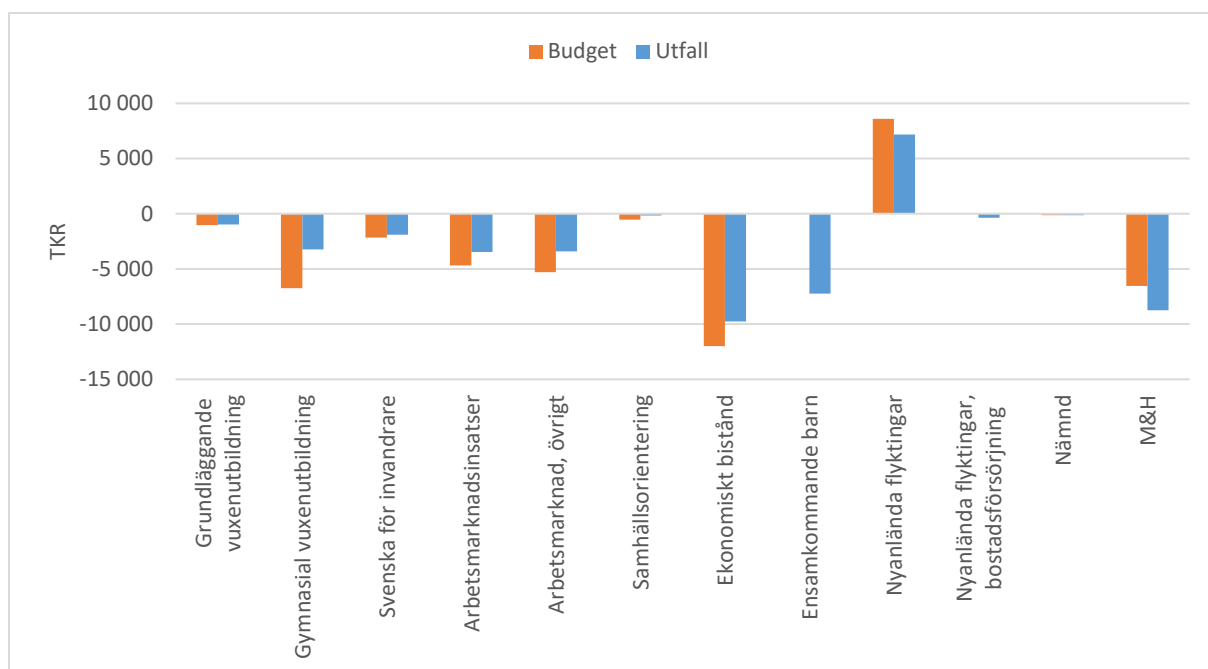
Verksamhet, tkr	Ack utfall februari 2018			Ack budget 2018		Helår budget och prognos 2018		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Grundläggande vuxenutbildning, check	46	-1 015	-969	-1 038	69	-6 229	-6 229	0
Gymnasial vuxenutbildning, check	2 166	-5 407	-3 241	-6 751	3 510	-40 506	-40 506	0
Svenska för invandrare, check	120	-2 021	-1 901	-2 166	265	-12 997	-12 997	0
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-3 453	-3 453	-4 674	1 221	-28 043	-28 043	0
Arbetsmarknad, övrigt	441	-3 859	-3 418	-5 299	1 881	-31 792	-31 792	0
Samhällsorientering, kundval	0	-164	-164	-536	372	-3 215	-3 215	0
Ekonomiskt bistånd	161	-9 931	-9 770	-11 982	2 212	-71 889	-78 889	-7 000
Ensamkommande barn	18 180	-25 403	-7 223	0	-7 223	0	-20 000	-20 000
Nyanlända flyktingar	9 530	-2 348	7 182	8 597	-1 415	51 584	51 584	0
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	4 596	-4 239	357	0	357	0	-6 000	-6 000
Nämnd	0	-132	-132	-126	-6	-758	-758	0
Myndighet och huvudmannauppgifter	269	-9 018	-8 749	-6 358	-2 391	-38 150	-41 150	-3 000
Summa	35 509	-66 990	-31 481	-30 333	-1 149	-181 995	-217 995	-36 000

Figur 4. Intäkter: Ackumulerad budget och utfall per verksamhetsområde, februari 2018.

Figur 5. Kostnader: Ackumulerad budget och utfall per verksamhetsområde, februari

Figur 6. Nettoresultat: Ackumulerad budget och utfall per verksamhetsområde, februari 2018.